

Motion till riksdagen 2024/25:274

av **Gudrun Brunegård (KD)**

Minnesdag för kommunismens offer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell minnesdag för kommunismens offer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 27 januari är den internationella minnesdagen för Förintelsens offer, baserat på den dag då fångarna i koncentrationslägret i Auschwitz befriades år 1945. Minnesdagen uppmärksammas av alla som kämpar mot antisemitism, intolerans, främlingsfientlighet och rasism. Det anordnas manifestationer, seminarier och en rad olika pedagogiska projekt runt om i Sverige, för att uppmärksamma barn och vuxna på de grymheter som begicks som en direkt följd av nazismen, i form av miljontals förlorade människoliv, beslagtagna privat egendom och förstört kulturarv.

Sex miljoner judar dödades, men även romer, kommunister, socialdemokrater, fackföreningsmän, homosexuella, Jehovas vittnen, personer med funktionshinder, prostituerade, hallickar och småtjuvar. Elva miljoner människor ska ha döats av SS och deras kollaboratörer och ytterligare 19 miljoner civila och krigsfångar anses ha dött till följd av Hitlers styre.

Men nazismen är inte den enda destruktiva ideologi som plågat världen under det senaste århundradet. Kommunismens offer är de facto ännu fler. Bara under Stalins skräckvälde beräknas minst 20 miljoner människor ha dött under diktaturen, enligt vissa bedömare ända upp emot 70 miljoner. Enbart den stora svältkatastrofen Holodomor 1932–1933 krävde omkring tre miljoner ukrainska människoliv, i vad som i ett beslut av Europaparlamentet anses ha varit ett folk mord riktat mot det ukrainska folket, där den sovjetiska regimens kriminella handlingar direkt syftade till att döda miljontals ukrainare.

Ansedda historiker har i kinesiska arkiv funnit stöd för att 45 miljoner kineser dog som en direkt följd av ”Det stora språnget”. Av dessa beräknas mellan två och tre miljoner ha begravts levande, torterats eller blivit ihjälslagna.

Under Pol Pot som ledare för Röda khmererna i Kambodja dödades mellan en och tre miljoner människor, många på grund av att de ansågs ha fel klasstillhörighet. Bara att bära glasögon kunde medföra risk att dödas som intellektuell.

Under Kim Il Sung's regim i Nordkorea bedöms mellan en halv och två miljoner personer ha dödats.

Det är av yttersta vikt att uppmärksamma offren för dessa totalitära ideologier, både för att hedra deras minne och för att kommande generationer i tid ska reagera och agera när tecken till liknande ideologier växer fram. Denna medvetenhet har också visats av tidigare regeringar i Sverige, genom att utvidga uppdraget till Forum för levande historia att omfatta även kommunismens offer.

Som en konsekvens av det är det också rimligt att utse en minnesdag för dessa, då man i skolor, medier och genom exempelvis kulturella aktiviteter fäster uppmärksamheten och ökar kunskapen om brott mot mänskligheten som gjorts i kommunismens namn.

Gudrun Brunegård (KD)